

XV Kuusingin KuningasTaimen Kalakilpailun tulokset

Viidestoista Kuusingin KuningasTaimen kisailtiin haastavissa olosuhteissa.

- Vedenvähyys näkyy koko joessa, erityisesti yläjuoksulla, mutta ei joen alakerrassa sen hauskempaa ollut, totesi kilpailunjohtaja Yrjö Puurunen. KuningasTaimen kilpailuun osallistui 73 kalastajaa, joista kolme toi yli 35 cm:in mitatarreja punnitukseen. KuningasTaimenet jäivät vielä jokeen. Kalakilpailu voitettiin komealla 48 cm:in 745 gramman harjuksella, jonka toi puntariin Mika Flöjt. Voittoharjus tuli Kuusingin yläkerrasta viitosluokan perhovalla pintaperholla harjusta kalastaen. Harjussarjan toisen ja kolmannen sijan veivät kisaan osallistuneet nuoret Janne Mustaniemi 36 cm ja Topi Sihvonen 35,5 cm harjuksilla. Kaikki kilpailuun osallistuneet nuoret palkittiin punnituksessa tavarapalkinnolla.

Flöjt voitti myös Oulanka-Savina osakilpailun, joten kaksi JokiCUP:in voittoa johtaa siihen, että hän on voittanut Harjus CUP:in jo ennen Kitkajoen viimeistä osakilpailua, joka käydään tulevana viikonloppuna (7-8.8) Kitkajoella, Kultainen Räsänen -Juhlakilpailun yhteydessä.

Joukkuekisan Tenon Lohirannan mökkiviikonlopun voitti kilan joukkue.

Kilpailussa koettiin myös taimen karkuutuksia, kun mm. Jarmo Paloniemi hyppyytti Takkupyörteen taimenta yön pimeimpinä hetkinä. Takkupyörteen nousukas hyppäsi väsytyksessä useasti ja komeasti, mutta syöksyi sitten kivien väliin jättäen Paloniemen perhosiimat kiinni kiviin - ja kala irti. Myös Hanhiniskalla kilpailijoita viihdytti iso musta Isomus, joka hypyillään muistutti olemassa olostaan. Kisakonkari Matti Torkkolalla oli nousutaimen kiinni Koivusaaren alapäässä, mutta tällä kertaa Kuusingin KuningasTaimen kiertopalkinnolle joki ei luovuttanut ottajaa.

JokiCUP:in viimeinen osakilpailu käydään Kitkajoella tulevana viikonloppuna Kitkajoen kilpailu on samalla Uistinseuran 40 vuotisjuhlakisa, johon kaikki ovat tervetulleita kalastamaan Suomen vanhimmassa yhtäjaksoisessa jokikalastuskilpailussa. Kuusingin KuningasTaimen järjestäjät lämpimästi kiittävät osallistujia ja yhteistyökumppaneita sekä vesialueiden omistajia.

Tulokset: Harjus (35 cm, paino perattuna) Mika Flöjt harjus 48 cm 745 g Janne Mustaniemi harjus 36 cm 445 g Topi Sihvonen harjus 35,5 cm, 355 g **Muut kalat:** Yrjö Puurunen hauki 2470 g Mika Flöjt ahven 205 g Armi Aho ahven 195 g **Joukkuekisa Tenon lohivanta mökkiviikonloppu** 1. Kilta Jarmo Paloniemi, Mika Flöjt, Kari Karjalainen (harjus 745 g) 2. Uistinseura Jari Mustaniemi, Arttu Karjalainen, Janne Mustaniemi (harjus 0,445 g) 3. Lomalaiset Hinkkanen Atso, Sihvonen Topi, Aho Armi (harjus 355 g) 4. Nuorisoseura Pyytäjät Yrjö Puurunen, Jukka Puurunen, Torkkola Matti (hauki 2470 g)

Kitkan ja Kitkajoen kultauraanikaivoshankkeet edelleen aktiivisia

Laajoja uusia varausalueita myös Rukalla, Juumassa ja Kuusingilla.

Mediassa Kitkan ja Kitkajoen uraania, toriumia ja kultaa sisältävät kaivos-hankkeet ovat uinuneet, mutta ”kentällä” yhtiöt ovat olleet työntouhussa varsinkin näin kesäaikaan. Polar Miningin kaivospiirivaltuukset ovat laajentumassa laajoilla valtausvarauksilla Rukan länsipuolen ja Kitkajoen välisellä alueella. Kaivosvaltausvarausalueet alkavat Kuontijärveltä kulmien toisaalta Rukan ja toisaalta Virranniemien viertä, Alakitkan yli kohti Säkkiälää ja Käylää. Käylän ja Säkkiälän kylien alueella on Polar Miningin kolmiosaisen kaivospiirin keskus, Käylän Juomasuo Kitkajokivarressa. Kaivospiiriin kaksi muuta aluetta ovat Rukan Sivakkaharjussa ja Meurastuksenahossa ja Kitkan Kouvervaaran Lemmonlammella.

Käylän Juomasuolla tehtyjen aikaisempien kairauksien analyysien perusteella Kitkajokivarresta, erityisesti Juomasuolta on löydetty jopa yli 0,3 % uraania, usein juuri toriumiin ja kultaan yhdistettynä. Ennen ”pelkän” uraaniaikavarsin pidettiin 0,1 %, mutta nykyisin monimetallikaivoksissa, varsinkin kun uraani on liittynyt kultaan voi pitoisuudet olla paljon pienemmät, jotta tuotannon kannattavuusraja saavutetaan. Kööpenhaminan ilmastokokouksessa kansainvälisen uraanivoimatoimisuuden sivutilaisuudessa mainostettiin, että lähitulevaisuuden uraanituotanto tapahtuu juuri monimetallikaivoksissa mm. nikkelin, fosfaatin tai kullan mukana. Tästä konkreettisena esimerkkinä on yksi maailman suurimmista uraanikaivoksista Australian Olympic Dam, jossa tuotetaan uraania kuparin tuotannon ”sivutuotteena”. Samaan sivutuotantoon pyritään mm. Sotkamon Talvivaarassa, jossa uraanipitoisuudet ovat paljon Käylän ja Rukan malmioita alhaisemmat.

Kitkajoella uusi yhtiö on valtaamassa laajoilla valtausvarauksilla entisiä Uranium Starin valtausalueita Säkkiälän ja Juuman kylien päältä aina Oulangan kansallis-

puiston viertä kohti Kuusinkia ja Paljakanvaaraa. Säkkiälän, Juuman ja Kuusingin alueilta ovat historiallisesti mm. Outokumpu Oy, Rautaruukki, GTK ja viimeksi Uranium Star etsineet uraania. Outokummun uraanitutkimuksissa löytyi mm. Käylän Juomasuo, jonka nykyinen omistaja on siis Polar Mining. Uranium Starin entisille alueille on pyrkimässä Ke-

vitsa Mining, jonka johtajana toimii nykyään entinen ministeriön kaivosylitarkastaja Krister Söderholm. Toimiessaan ministeriön kaivosylitarkastajana järjesti Söderholm kuusamolaisille viralliset Kitkan Kouvervaaran uraanikuulemiset heinäkuun lomakaudeksi. Söderholm oli sitä aiemmin puhunut Suomen Atomiteknillisen Seuran tilaisuudessa 31.5.2006,

Ouluntaival 1, Torikeskus, 93600 Kuusamo
Fax. (08) 545 3981, toimitus@koillismaanuutiset.fi

kuinka Kitkan, Rukan, Oulangan ja Kuusingin alueelta löytyy useita potentiaalisia kultauraanimalmioita, joista saataisiin uraania. Esimerkkinä merkittävimmistä uraanikohdeista Söderholm poweroint esityksessään nosti Käylän Juomasuon, Oulankajoen Kanjonin ”Energy Ridgen” sekä Kitkan Kouvervaaran, sekä useat kultauraanituskat Rukan ympäristössä.

Työ- ja elinkeinoministeriön kaivoskarttapalvelun mukaan Belvedere Resourcella on yhä aktiivinen kultauraanimalmioita Kitkajärven Kouver- ja Säynäjävaarassa. Aikoinaan Belvedere markkinoi nettisivuillaan Kuusamon Kitkan valtauksiaan kansainvälisille sijoittajille juuri niiden kultauraanimalmioita takia. Lisäksi Kouvervaaran Jäkeläniemen päässä on ministeriön karttapalvelun mukaan pieni ”Kouvervaara 6”-valtaus, jolle ei kuitenkaan karttapalvelu tunnista omistajaa.

Polar Miningin omistaa Australialainen Dragon Mining ja se on ostanut käytännössä 1990 luvun Outokummun malmiot itselleen. Tällä tavoin entisistä Outokummun kaivospiirien uusista tutkimuksista ei järjestetty yleisiä kuulemiskierroksia, kuten tehtiin mm. Kouvervaarassa.

Vaikka siihen olisi ollut kyllä syytä, koska kun kaivospiirit aikoinaan Outokummulle myönnettiin, ei silloin paikallisille kerrottu julkisesti alueen uraanista ja toriumista. Outokumpuhan avasi Käylän Juomasuon louhoksen ”kultalouhoksesta” 1990 alkupuolella. Outokumpu kuljetti louhoksilta arviolta n. 30 000 tonnia malmia eroteltavaksi muualle. Sittemmin mm. entisiä louhosmiehiltä ja aluetta louhinnan jälkeen tutkineilta on kuultu, kuinka alueen säteilyä ja louhoksen uraanista ”ei saanut puhua”. Louhinnan päättymisen jälkeen pahimpia saastuneita alueita peiteltiin ja säteilykiviä haudattiin. Käylään perustettiin myös STUKin säteilymittausasema. Juomasuolla on yhä louhoslampia ja jätemaata. Säteilymittauksissa on alueelta havaittu kohonneita säteilytasoja. Alue on aitaamaton ja merkitysmätön. Louhoksen jäteveitä on myös valunut louhokselta lähteviin puroihin, joista osa laskee Kitkajokeen.

Kaivospiirit ja valtauskartat löytyy ministeriön karttapalvelusta: <http://www.kavostoiminta.fi/kartta/>

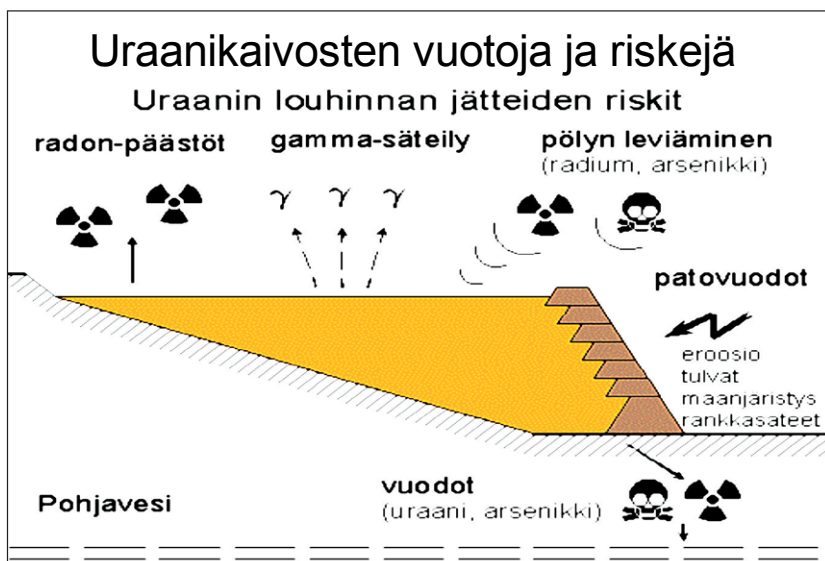
Mika Flöjt, tutkija

URAANI FAKTA

- 1) Uraani on myrkyllinen, radioaktiivinen ja herkästi vesiliukoinen aine.
- 2) Liukoisten radioaktiivisten ja kemiallisesti myrkyllisten materiaalien joutuminen pohjaveteen ja vesistöihin.
- 3) Louhinta- ja murskausjätealtaiden peittämisestä aiheutuvat katastrofit ja hidas saastuminen.
- 4) Radioaktiivisesti ja kemiallisesti myrkyllisen pölyn leviäminen ilmapurtojen myötä ihmisiin, eläimiin, kasvistoon, vesistöihin ja kaloihin.
- 5) Radon-kaasun päästöt: radonin ja sen hajoamistuotteiden leviäminen ilmapurtojen mukana laajalle alueelle.
- 6) Kemiallisten yhdisteiden vuotaminen vesistöihin ja pohjaveteen: kaivosten ja malmirikastamoiden jätteet sisältävät mm. raskasmetalleja, happoja, ammoniakkia ja myrkyllisiä suoloja. 1

Lähde: IAEA 2005, STUK, Ari Lahti 2006.

Säteily ja louhosjätepatojen riskit

Uraanin puoliintumisajat ja säteily

Radionuclide	Half-life	Decay mode
Natural nuclides / earth crust / uranium 238 decay chain / Main nuclides		
Uranium 238	4.46 billion years	Alpha
Thorium 234	24.1 days	Beta
Protactinium 234m	1.17 minutes	Beta
Uranium 234	245 000 years	Alpha
Thorium 230	75 400 years	Alpha
Radium 226	1 600 years	Alpha
Radon 222	3.82 days	Alpha
Lead 214	26.8 minutes	Beta
Bismuth 214	19.9 minutes	Beta
Lead 210	22.3 years	Beta
Polonium 210	138.4 days	Alpha

Rikastuslaitoksessa suurin osa uraanista irrotetaan malmista (esim. kemiallinen reaktio rikkihapolla)

Mutta muut radioaktiiviset metallit uraanin hajoamisketjusta jäävät rikastusjätteeseen (noin 80% alkuperäisen malmin radioaktiivisuudesta)